

Van Keltisch is geen sprake, omdat in het zuidwesten (waar de in de volgende paragraaf besproken germanisatie slechts zwak doordrong) *p* en *kw* bewaard bleven : Parike, Pene, Pénin, Pernes, Péronne, Ponthieu, naast *Quantia* > Canche. Het binnenland levert eveneens enkele relictten op : Peissant, Peutie, Piéton, denkkelijk ook Pellaines. In het zuiden nog de volksnaam *Pleumoxii* (lees *Pleumosii*). De andere taal, die ons in het Trevererland tegemoet treedt, was evenmin Keltisch : Pallien, Prims, Prüm, enz. ⁽¹⁾. Wellicht levert geheel Gallië een gelijkaardig beeld op : Paris, Poitou, Seine. Het Keltisch zou zich dan over Gallië eerst verbreid hebben toen het in zijn herkomstland (Tsjecho-Slovakije en Zuid-Duitsland?) bepaalde klankverschuivingen reeds achter de rug had en zich tot individuele taal ontwikkelde.

Misschien mag de noordelijke taal Proto-Italisch genoemd worden, waarbij niet uit het oog dient verloren dat, eenmaal in het Apennijnse schiereiland overgeplant, de Italiaanse dialecten eigen wegen gingen. Germaans en Italisch moeten immers in een verleden buurtalen zijn geweest ⁽²⁾. Ook de toponymie lijkt op samenhang te wijzen (suffix *ēja* enz.). Bepaalde volksnamen zijn zowel te onzent als in Italië thuis (bv. Marsi). Alleen bij uitbreiding van het woordenboek tot geheel Frankrijk en Duitsland kan blijken of de term al dan niet juist is.

3° Bijna geheel het gebied van de noordelijke taal heeft reeds zeer vroeg deelgenomen aan de Germaanse klankverschuiving ; in het zuidwesten en in de Ardennen is deze echter slechts zeer verzwakt doorgedrongen. Met *p* aanvangende prehistorische namen komen in hoofdzaak in het zuidwesten voor (zie boven). Daar treffen wij eveneens namen aan met onverschoven *t* (bv. Théroüanne = Mnl. Terenburg) ; elders *þ* : Demer, Dender, Dijle, Dilsen, Doornik (*þ* werd Nederlands *d*, Frans *t*) ; dat inderdaad in Gallo-Romeinse tijd *þ* uitgesproken werd, blijkt uit de substitutie van *f* aan *þ* in *Feresne* < *þeresne* (= Dilsen).

Merkwaardig is vooral de verhouding *k* - *h* als aanvangsconsonant.

In Westfalen, de noordelijke Rijnprovincie, Nederland en Noord-Oost-België komt in prehistorische namen in deze positie practisch alleen *h* voor ; een uitzondering vormt Kamen in Westfalen. In het zuidwesten overweegt *h* (Pas-de-Calais : Hallines, Hamblain, Hénin, Herlin, Hernastre, Hersin, Hervin, Hesdin, Horrech, Houchain, Houdain, Houret, Houvin ; Nord : Halluin, Hartaing, Hasnon, Hasprais, Haspres, Haubourdin, Haulchin, Hélesmes, Hellemmes, Helpe, Houdain, Hordain, Hornaing, Houplin, Houplines ; Henegouwen : Haine, Hainin, Harveng, Haudion, Hérinnes, Hertain, Hollain, Honnevain), doch daarnaast treedt ook *k* op (Pas-de-Calais : Calonne, Camblain, Carvin, Cavron ; Nord : Cambrai, Camphin, Cantaing, Cantin, Carnin ; Henegouwen : Calonne, Cambron, Cuesmes, Kain ; West-Vlaanderen, arr. Ieper : Kimmel, Komen ; Brabant : Quenast). Naar het zuidoosten toe treft men eerst *h* aan (prov. Namen : Haltinne, Hamerenne, Hanret, Hanzinnes, Harton, Havenne, Haversin, Hemptinne, Heure ; prov. Luik : Haneffe, Hannêche, Hartange, Héron, Heure, Hollogne, Horion ; prov. Luxemburg : Harsin,

⁽¹⁾ Het is hier echter niet gemakkelijk, met zekerheid oorspronkelijke *p* vast te stellen, daar in een groot gebied in Duitsland *p* en *b* als aanvangsconsonant afwisselen. Zie bv. Brechen, Brinkgasse, Bruschied, Bruttig, Butzweiler, Niederpleis, Padberg, Paderborn, Pesch, Plaidt, Pleis, Pleizenhausen, Plittersdorf, Plittershagen, Pracht, Prüm, Prummern, Pützfeld, Rheinbay.

⁽²⁾ KRAHE, p. 71-79.